

Igitur in casu hujus textus, si subdelegatus non incepisset jurisdictionem exercere cum delegatus obiit, indistincte quomodolibet mandata esset, extingueretur, & distinctio formæ commissionis duntaxat locum habet quoties jam cognitionem causæ inchoavit, ut D. Covar. docet, cui accedit Molin. d. disp. 298. num. 16. Ratio est, nam delegatus antequam cognoscere incipiat, propriam jurisdictionem nullam obtinet, nisi delegantis, quâ utitur, l. 1. §. *Qui mandatam*, ff. de offic. ejus cui mand. est. jurisd. ideo eâ extincta per mortem delegantis, delegatus caret prorsus potestate judicandi: quod non provenit ex defectu voluntatis delegantis, sed ex juris dispositione; nam etsi ipse vellet, non posset concedere, ut delegatus de causâ cognoscere cepisset, postquam ille deceffisset. Illud maximè controvertitur, si delegans, aut subdelegans moriatur, re integra, an subdelegati jurisdictione extinguatur? De quo fuse Sanch. d. disp. 28. à num. 35.

Verf. Secundo hinc etiam.

- 21 Mandata jurisdictione ad beneplacitum, vel quantum voluerit delegans, finitur si hic moriatur, etiam postquam delegatus uti cepisset, ut jam in finavius numero proximo: alioqui nihil ea clausula operaretur, cum ex natura delegationis morte delegantis, re integra, expiret mandatum, sicut mox præmissi.

Verf. Tertio ex his colligitur.

His conveniunt tradita sup. num. 17. & 19.

Verf. Quarto.

- 22 Precarium concessum expressè ad beneplacitum concedentis, istius morte extinguitur adversum ipsius contractus naturam: ut prædixi numer. 9. Pat. Molin. numer. 10. Valasc. de jur. emphyteut. quest. 34. num. 4. Mascard. de probat. conc. 188. num. 24. Pichard. in §. fin. num. 10. Inst. de locat. & cond. Caroc. de locat. rubric. de successor. q. 7. num. 15. ubi de locatione, Azor. Inst. Moral. part. 3. lib. 7. tract. de precar. cap. 8. verf. Secundus casus. Tusch. lit. P. concl. 472. n. 23. Osuald. lib. 14. cap. 34. ad fin. Trullench in Decalog. lib. 73. cap. 25. dub. 2. n. 12. Bonacina tract. de contract. disp. 3. quest. 14. punct. unic. Hermosilla in l. 9. gloss. 1. num. 23. tit. 2. p. 5. Fab. in rational. l. 4. ff. locat. Dissentit nostri Præsidis sententiam & interpretationem impugnans Menoch. de arbitrar. lib. 1. quest. 69. ex n. 18.

Verf. Etenim Jureconsultus patientiam.

- 23 Hæc, inquam, displicent Menochio, qui aliter legem 4. locat. exponit subtiliter: sed à D. Covar. & communi nos remove non debet. Illud sciendum est, quod precarium solvitur decedente eo qui rogavit; nam cum sit beneficium personale, extinguitur cum persona, l. Cum precario 12. §. 1. ff. de precar. cap. ult. de precariis, Tusch. num. 22. Molin. n. 8. Trullench, & Fab. ubi proxime, Petr. Gregor. Syntagmat. lib. 23. cap. 2. num. 15. Barbosa collect. d. cap. ult. n. 3. Cujac. ad tit. de precariis, Azor. d. cap. 3. in princ.

Ad Num. 5.

Hanc interpretationem ad l. Lucius 33. de donat. amplectitur Azor. sup. verf. At dices, Menoch. d. q. 69. n. 22. qui genuina apparet, nam illa verba, *Ex mea voluntate*, explicant affectum animi, quo beneficium illud conferebatur, sed non restrictionem ad beneplacitum concedentis. Sic apud nos de stylo Tabellionum, cum aliquid conceditur aut donatur, dici solet, *Ex mea libera & spontanea voluntate*.

Ibi: Fortassis quibusdam.

Hanc opinionem tumentur Menoch. d. quest. 19. à n. 18. & alii quos refert Mascard. d. concl. 188. n. 22. Sed à priori non est recedendum.

Ad Num. 6.

Quamquam de Juris rigore, & contractus natura, statim ac concessum est, possit precarium revocari, Cujac. ad d. tit. de precariis, ex æquitate tamen aliquid temporis labi debet Judicis arbitrio inter concessionem, ac revocationem precarii, nisi rationabilis causa, aut necessitas superveniat, quæ celerem exigat rei repetitionem, sicut in mutuo receptum adnotavimus sup. n. 7. Ita cum D. Covar. sentiunt Molin. d. disp. 298. n. 2. Valasc. d. q. 34. num. 2. Capyc. decis. 116. n. 5. Barbosa collect. ad tit. de precariis, in princ. n. 4. Hermosilla d. gloss. 1. num. 8. Ant. Gom. in l. 45. Taur. n. 100. ad fin. Osuald. lib. 14. cap. 34. Sed & quodcumque revocetur precarium, id fieri debet sine gravi incommodo possidentis precario, concessio tempore, ne ex lubita, ac celeri repetitione nimis gravetur. Quod ita admittendum, nisi ex dilatione restitutionis simile detrimentum, dominus pateretur. Consule pronuper laudatos, Navar. in Manuali, cap. 17. n. 182. Azor. d. tract. de precar. cap. 2. verf. Si dubium, Parlador. different. 134. num. 5.

Ad Num. 7.

Ulpianus in l. 1. ff. de precar. inquit precarium fore commodato simile: quod ita verum est, ut sæpe dubitari contingat, qualis ex his contractibus fuerit celebratus: quod ut discerni possit, communiter est recepta Panormitani distinctio, quam hic refert D. Covar. ac tenet Tusch. dist. concl. 472. n. 8. & 9. Azor. d. tract. de precario, cap. 2. verf. Quinto queritur, Molin. de just. & jur. disp. 294. num. 5. Parlador. different. 134. à princ. Ant. Gom. variar. lib. 2. cap. 7. num. 1. verf. Et ex prædictis, Hermosilla d. gloss. 1. ex num. 10. Barbosa sup. n. 5. Mozzius. de contract. tit. de commod. §. de substantial. commod. num. 16. Mantic. de tacit. & ambig. convent. lib. 9. tit. 3. num. 1. Cardof. in praxi judic. verb. Commodatum, & verb. Precarium. Igitur ubi res conceditur ad usum, qui ex sui natura, veluti equus ad eundem Hispalim, vel ex temporis præfinitione, ut ad semestre, habet terminum certum, ac limitatum, commodatum contrahitur, quod extinguitur itinere peracto, vel tempore transacto, & tunc dominus repetet rem, quam antea nequibat.

Aut ubi res traditur ad usum absque limitatione certi finis, aut temporis, sicut equus ad equitandum, precarium erit; nam facultas revocandi remanet penes concedentem, alioqui equus nunquam

quam repeti posset à recipiente, nisi ultrò restituat, cum actus equitandi non finiatur nec ex sui natura, nec ex temporis limitatione, quæ adjecta non est. Nec refert quod precarium ad certum tempus possit concedi; nam ubi constat precarium esse celebratum, illa pactio apposita naturam contractus non immutat, sed juxta eam intelligitur, ita ut adhuc intra terminum concessionis liceat domino revocare, sicut prænotatur sup. n. 8. alias si de contractu dubitaretur, censeretur, commodatum, ex præmissis.

Ibi: Hæc enim discriminis ratio.

- 28 Quoties patet, qualem contractum voluere contrahentes celebrare, voluntati eorum standum erit; & si pacta contra substantiam ejus addiderint, ipsa rejiciuntur, manente contractu, qui tamen ita demum in alium transferri posset, si nec verba, nec mens agentium resistent. Parlador. num. 4. Sic pactio de non revocando à precario repellitur, ut dictum est sup. num. 6. & regulariter, pacta adversus substantiam contractus, aut excluduntur, aut eum faciunt in alium transire. Mantic. sub. lib. 1. tit. 12. num. 22.
- 29 Sunt præterea & aliæ differentie inter precarium & commodatum, quia commodatarius non possidet, sed qui precario accipit, naturalem nanciscitur possessionem, l. Rei commodatæ 8. ff. comm. l. Officium 9. §. fin. de rei vendicat. juncta l. 2. §. fin. l. Precaria possessio 9. l. Cum precario, §. 1. ff. de precario. Observant Ant. Gom. d. cap. 7. num. 2. Hermosilla sup. num. 12. cum seqq. Azor. de cap. 2. verf. Quarto queritur, Molin. disp. 298. num. 5. Osuald. sup. d. lib. 14. cap. 34.
- 30 Alia inter eos contractus notatur diversitas; nam precario possidens de dolo, ac lata culpa solum tenetur, l. Quasitum 8. Si servitute, ff. de precario, l. Contractus 24. de reg. jur. commodatarius verò regulariter etiam levissimam culpam præstat, l. Si ut certo 5. §. Nunc videndum, l. In rebus 18. ff. commodat. l. 1. §. Is quoque, de action. & oblig. Molin. de just. & jur. disp. 295. num. 1. & disp. 298. num. 7. Hermosilla de gloss. 1. num. 21. Petr. Gregor. Syntagmat. lib. 23. cap. 1. num. 10. & cap. 2. n. 14.
- 31 Tandem differunt, quoniam precarium intercidit morte illius, cui concessum est, ut tradimus sup. num. 23. commodatum verò progreditur ad heredem commodatarii, à quo res commodata extorqueri nequibit ante expletum usum, cui fuit concessa, ut colligitur ex l. In commodato 17. §. Sicut, ff. commod. Hermosilla cum aliis in l. 9. gloss. 1. num. 22. tit. 2. p. 5.

Ad Num. 8.

- 32 Qui utitur re sibi commodata aliter quam est concessa, vel ultra tempus concessum, domino invito, furti actione tenetur, l. Si ut certo 5. §. Quinimo, ff. commod. l. Qui re 78. de furt. l. 3. tit. 14. p. 7. Molin. sup. num. 6. Azor. Inst. Moral. part. 3. lib. 7. tract. de commod. cap. 5. Lessius de just. & jur. lib. 2. cap. 7. num. 37. Farinac. in prax. q. 169. num. 5. Pichard. in §. Furtum autem, num. 2. Inst. de obligat. quæ ex del. nasc. Mynsinger. ibidem, num. 7. Petr. Gregor. Syntagmat. lib. 23. cap. 1. num. 9. Donell. lib. 15. cap. 29. Hermosilla in l. 3. gloss. 7. num. 7. tit. 2. p. 5. Ant. Fab. in ration. ad d. l. Si ut certo, §. Quinimo, Jul. Pacius de contract. tract. de commodat. cap. 11. num. 44. Cardof. in prax. judic. verb. Commodatum, Leotard. de usur.

quest. 34. n. 6. Guttier. Practicar. lib. 4. quest. 47. n. 26. Menoch. de arbitr. casu 298. n. 1.

Idem dicendum de eo, qui re apud se deposita similiter utitur, d. l. 3. Partit. d. l. Qui re, §. Furtum autem, Inst. de oblig. quæ ex del. nasc. Lessius lib. 2. cap. 27. n. 5. Molin. disp. 524. n. 1. Farinac. sup. n. 3. Donell. Pichard. Mynsinger. ubi proxime, Petr. Gregor. sup. lib. 37. cap. 1. n. 8. Leotard. q. 96. num. 7. Cujac. in l. 2. §. Re contrahitur, de oblig. & action. Caroc. de deposit. part. 1. rubric. Usus, n. 1. Guttier. loc. cit. Oinotom. in §. Furtum autem, Inst. de obligat. quæ ex delict. nasc. Azor. sup. tract. de deposit. cap. 6. verf. Quarto non potest. Quod ita verum est in deposito regulari; nam si pecunia non obnoxata, vel alia res pondere, numero, vel mensura consistens custodia tradatur, ita ut depositarius tantundem reddere obligetur, cum dominium in recipientem transeat, eisdem rebus liberè uti poterit. Farinac. cum aliis n. 4. Cujac. sup. Similiter actione furti convenitur creditor, si 34 re pignori accepta adversus debitoris voluntatem utatur prænotavi sup. cap. 1. n. 28. & ibi laudatis junge Cujac. Donell. Oinotom. Pichard. Petr. Gregor. ubi proxime, Farinac. n. 2.

Si quis autem ex præfata causa furti damnetur, 35 juris infamiam contrahit, prout cæteri omnes eo crimine damnati, l. Athletas 4. §. ult. de iis qui not. infam. Sed ut commodatarius, & similes hac famosa actione teneantur, mala fides, & dolus debet intervenire, aliàs si depositarius re utatur deposita bona fide, putans quod dominus si rogaretur, concederet usum, de furto conveniri nequibit, quanvis falleretur, & dominus postea contrariam patefaceret voluntatem, nam ut inquit Justinianus, furtum sine affectu furandi non committitur, §. Furtum autem, Inst. de oblig. quæ ex delict. nasc. Farinac. d. q. 169. n. 10. & late q. 174. ex n. 141. Pichard. in §. 1. n. 28. cum seqq. Inst. de oblig. quæ ex delict. nasc. Donell. lib. 15. cap. 29. Oinotom. in §. Placuit, Inst. eod. tit. Menoch. ubi sup. Hæc pariter observanda quoad illum, qui incio domino, propria autoritate rem alienam capit ad usum, Farinac. cum pluribus d. q. 174. n. 141. cum seq. Ant. Gom. variar. lib. 3. cap. 5. n. 1.

Queritur an in depositario, & similibus bona fides præsumatur, & quod crediderunt dominum 36 consentire? Et ubi uterentur re ad usum, ad quem est destinata, & dominus ea uti solebat, dolus intervenisse non præsumitur, tamen reus stultam, ac frivolam rationem suæ credulitatis reddidisset. Farinac. d. q. 174. n. 145. & in dubio non est doli præsumptio admittenda, l. Dolum 6. C. de doli. prædixi sup. lib. 2. c. 14. n. 53. & cum actus licite, vel illicite fieri potest, eo modo qui licet exercitus intelligitur, l. Merito 51. ff. pro socio, ubi ad rem mirabilis textus. His accedit, quod cum bona fides pendeat ab animo utentis, per assertionem, ac jurjurandum ejus rectè probatur, ut per Mascard. de probat. concl. 84. ex num. 5. Ita cum D. Covar. sentiunt præter Farinacium ubi proxime, Guttier. Practicar. lib. 4. q. 47. num. 25. Molin. d. disp. 295. n. 6. Greg. Lop. in l. 20. gloss. 2. tit. 13. p. 5. Igitur si non constiterit, quod commodatarius, ac cæteri scienter contra domini voluntatem rebus sibi traditis usi sunt, furti damnati non debent. Aliud juris est quoad illum, qui propria autoritatem rem alienam capit ad usum; nam contra ipsum præsumitur, nisi probet, ex tacito domini consensu præsumptorem percepisse, qua egebat ad usum. Farinac. d. q. 174. num. 145. & 148. Menoch. sup. num. 5.

- 37 Quinimò tametsi ex circumstantiis liquido appareat; creditorem, & similes re invito domino suos fuisse, juris serveritas sic per iudicem temperari debet, ne ex his causis reos furti damnet, ac infamia afficiat, sed arbitriam pœnam benignè irrogabit; nam hujusmodi furta non sunt turpia, sicut cœtera, nec Reipublicæ nociva, nec apud honestos viros propter excessum fama denigratur nec talia furta computantur ad pœnam corporalem pro secundo, aut tertio ex statuto, vel consuetudine imposita, sicut præmissi *sup. lib. 2. cap. 9. num. 84.* Sic, nostro Præfide duce, tenent Farin. *num. 145. & quest. 169. num. 11.* Molin. *ubi proximè, Guttier. num. 26. Tusch. lit. F. concl. 553. n. 22. & 23.* ubi ait hujusmodi furta civiliter tantum coerceri, refert Farinac. *d. numer. 11.* quod in praxi receptum videtur, nunquam enim percepti, commodatarius, aut depositarius criminaliter conveniri propter usum non permissum. Tamen quoad actionem civilem, & forum internum bona fides utentis non prodest quominus ad solutionem, ac restitutionem compellatur tam mercedis pro usu, quam damni, quod dominus fenerit, si res perat, aut fiat deterior. Farinac. cum aliis *d. disp. 174. n. 145.* Molin. *sup. num. 5.* credulitas enim probabilis ab his non excusat, si verè domino invito, ad usum non concessum commodatarius devenit, aut creditor.
- 38 Illud tandem observandum; nam etsi commodatarius, & cœteri, de quibus loquuti sumus, mala fide rebus utantur alienis, credentes quod si dominus sciret, prohiberet, furtum non committunt, si verè dominus monitus præstaret assensum; hic enim plus valet quod in veritate est, quam quod opinione: nec furtum intervenire potest, nisi invito domino res contrectetur. §. *Sed etsi credat, Inst. de oblig. que ex delict. nasc. & ibi Glossa verb. Furtum, l. Inter omnes 47. §. Recltè, de furt. Pichard. in §. Furtum, num. 10. Inst. de oblig. que ex del. nasc. qui tamen adversus præcitatam Glossam tenet furtum committi, licet actio non detur. Sed Accursum sententia magis placet; nam qui laicum percuteret, quem clericum esse putabat, nec sacrilegium perpetraret, nec canonis excommunicationem incurreret: & qui mulierem solutam cognosceret, credens eam conjugatam, adulterium commississe non conferetur, licet quoad forum poli ille pro sacrilego, & hic pro adultero habeantur. Nec his obstat lex 1. §. *Divus Hadrianus, ad leg. Cornel. de siccar.* quam in praxi minimè observari constat.*

SUMMARIUM.

- 1 Dominium non acquiritur regulariter ex solo titulo, nisi interveniat traditio, Fallit in Beneficii Ecclesiastici collatione.
- 2 Ut proprietatis Beneficii queratur, acceptatione opus est.
- 3 Limitatur.
- 4 Prælati post Beneficii collationem innovare non valet, adhuc ante acceptationem, nisi renunciatio, vel mors provisi præcedat, aut tempus ad acceptandum præfinitum in collatione præterierit.
- 5 Ampliatur ad institutionem ac electionem. Beneficii collatio non est mera donatio, ibid.
- 6 Beneficium conferri potest sub conditione, si va-

- cat, ac etiam absolute, etsi conferens, & provisorius illud vacare ignorent.
- 7 Quas condiciones in collatione Beneficiorum admittere liceat.
  - 8 Utrum electio sub conditione, que tacite insit, subsistat.
  - 9 De summi Pontificis potestate ad disponendum de Beneficiis Ecclesiasticis.
  - 10 Pontifici liberum est quomodolibet Beneficia tribuere, quod Prælati inferioribus non licet.
  - 11 Beneficium vacat per obitum provisi post acceptationem, etsi possessionem ingressus non sit.
  - 12 Non vacat si ante acceptationem decessat is, cui collatum est, ex quo inferitur observatio ad provisionem beneficii reservati.
  - 13 Beneficium acceptari, potest per procuratorem cum speciali mandato.
  - 14 Ad resignationem, renunciationem, ac presentationem, & regulariter in beneficalibus speciale mandatum procurator habere debet, non in judicialibus.
  - 15 Laicus constitui potest procurator ad acceptandum beneficia, & alia spiritualia, & n. 18.
  - 16 Collatio Beneficii facta excommunicatione etiam minore ligato, non tenet, nec subsequuta absolutio convalescit: sed acceptationem per excommunicatum fieri non prohibetur.
  - 17 Utrum per illam acceptationem excommunicatus statim jus in Beneficio acquirat.
  - 18 Laicus cum speciali mandato potest Ecclesiasticum Beneficium resignare, & etiam Regularis similiter pro alio acceptare, & resignare valet beneficia.
  - 19 Si pro alio Beneficium acceptet nullum, vel non sufficiens mandatum habens sequitur rati habitio provisi retrotrahitur ad tempus acceptationis.
  - 20 Utrum provisorius ratificans post tempus ad acceptandum præfinitum in collatione, acquirat beneficii proprietatem à die acceptationis per alium absque mandato speciali factæ, & n. seqq.
  - 24 In Beneficiis ad prælationem inspicitur dies tituli, non possessionis: sed si de prioritate collationis non constat, attenditur possessio.
  - 25 In occidentalibus Indiis Beneficiarius non solvitur stipendium, nisi de capta possessione constiterit.
  - 26 Qui per vim occupat Beneficii possessionem illud amittit: non sic ubi violenter Beneficii prædium, vel aliud apprehendat. Habens jus ad Beneficium ut presentatus, id admittit, si propria autoritate administrat, vel possessionem capiat, etsi vim nullam inferat.
  - 27 Si quis spoliatur post adeptam legitime possessionem Beneficio Ecclesiastico, uti poterit interdicto Unde vi.
  - 28 Utrum habens titulum possit propria autoritate capere beneficii possessionem? & n. 30.
  - 29 Per investituram acquiritur proviso facultas ingrediendi propria autoritate beneficii possessionem.
  - 31 Legatarius qui propria autoritate rem legatam apprehendit, an illam amittat?
  - 32 Heredi quod juris remedium detur in legatarium qui propria autoritate legatum percepit.
  - 33 Quis censetur violenter possessionem beneficii capere, ut juris pœnas contrahat.
  - 34 Utrum qui obtinuit victoriam in causa super Beneficio valeat propria autoritate ingredi possessionem non vacuam.
  - 35 In beneficalibus quis intrusus vocetur, & n. 36. & 37.

38 Utrum

- 38 Utrum qui cum legitimo titulo possessionem Beneficii vacantem ingreditur, aliqua pœna sit dignus? & num. 40.
- 39 Facultatem mittendi in possessionem Beneficiorum quis habeat.
- 41 An ad capiendam beneficii possessionem speciali mandato sit opus?
- 42 Per investituram ab habente potestatem conferendi Beneficii proprietatis queritur, sed non possessio.
- 43 Per possessionem acquiritur absque collatione Beneficii proprietatis, si illa tradatur ab eo, qui habet illud conferendi potestatem.
- 44 Quibus modis possessio Beneficii queri possit.
- 45 Vera possessio per actus factos jure præscriptos acquiritur, de quibus remissivè.
- 46 Clavium traditio dominium, & possessio rerum, que illis sunt in horreo, vel taberna clausæ, transferatur.
- 47 Num opus sit, quod traditio clavium fiat apud ipsum horreum?
- 48 Beneficii possessio, ac cæterarum rerum per aspectum acquiri potest.
- 49 Per instrumenti traditionem possessio transfertur, & quod instrumentum tradi debeat, & n. 50.
- 51 Non est necesse, quod res sit præsens, cum instrumentum traditur.
- 52 Si propter impedimentum non sit tutum accedere ad locum, unde Ecclesia Beneficii prospici queat, possessionem ubicunque per aliquod signum tradi permittitur.
- 53 Capta possessione in Ecclesia, vel domo Beneficarii, aut per clavium traditionem, omnium que ad Beneficium spectant, possessio sine apprehensione comparatur.
- 54 Apprehensione unius predii, vel alterius rei ad cæterarum rerum, etsi Beneficiarius id intendat: & quoad non apprehensa non competunt ei remedia possessoria, que dantur possidenti.

CAPUT XVI.

Ad Num. I.

- 1 **E**X titulo emptionis, donationis, vel alio quovis regulariter dominium non acquiritur, nisi subsequatur traditio, sed jus tantum ad rem interim comparatur, l. *Si ager 51. de rei vindicat. l. Traditionibus 20. C. de pact. Molin. de just. & jur. tract. 2. disp. 3. n. 17.* Lessius *eod. tract. lib. 2. cap. 3. n. 12.* Pichard. *in §. Utrique tamen, n. 5. & 6. Inst. de empt. & vend. & cum aliis adnotavimus supra, lib. 2. c. 19. n. 5.* Inter alias exceptiones, quibus præfata regula restringitur, præcipua censetur collatio Ecclesiastici Beneficii, per quam acceptans jus in re, ac proprietatem statim querit, non expectata possessione. Card. Tusch. *lit. C. concl. 433. n. 4.* Molin. *disp. 2. n. 8.* Lessius *n. 16.* Garcia *de Benefic. part. 4. cap. 2. n. 1.* Vivian. *in praxi juris patron. lib. 13. cap. 2. n. 10.* Gonzal. *ad reg. 8. Cancellar. gloss. 15. §. 1. num. 15.* Barbosa *collectan. cap. Si tibi absenti, num. 4. de præbend. in 6. & alii apud me d. cap. 19. num. 20.* Hinc ante adeptam possessionem beneficium poterit permutari. Mant. *de tacit. & ambig. convent. lib. 25. tit. 9. n. 9.* Beneficiarius suos fructus facit, & ad pensum Divini Officii tenetur. Lessius *sup. cap. 34. num. 167.* Navar. *de Oration. cap. 7. num. 27. & 28.* Garcia *sup. part. 2. cap. 1. à num. 92.*
- 2 Ut autem illud jus proprietatis compararetur, D. de Faria Novæ Addit. ad Covar. Tom. II.

acceptatione opus est. Tusch. *num. 14.* Flamin. *de resignat. benefic. lib. 10. quest. 8. à num. 5.* Barbosa *n. 3.* Molina & Vivian. *ubi sup. Sanch. de matrim. lib. 3. disp. 36. num. 4.* D. Fraff. *de Reg. patronat. Indian. cap. 24. n. 1.* Garcia *d. cap. 2. n. 1. & cap. 3. n. 15.* ubi quod ante acceptationem solum competit jus ad rem. Tondut. *quest. Benefic. part. 2. cap. 4. §. 6. num. 54.* Ricc. *in Cur. Archiep. Neap. part. 2. decis. 41. n. 2.* In praxi tamen observatur, quod provisorius actualem possessionem Beneficii apprehendat, ita ut dubium sit num ante possessionem liceat administrare: quod ex loci consuetudine definitur. Vivian. *n. 4. & 14. vers. Sed praxis.*

Nonnunquam absque acceptatione collationis jus in Beneficio queritur, cum scilicet poscenti certum Beneficium sine pensione, aliove gravamine conceditur. D. Fraff. *cum aliis decis. cap. 24. num. 16.* sufficit enim præcedens assensus precibus explicitus, qui persisteret præsumitur, nisi de mutatione voluntatis constiterit, juxta præmissa *sup. cap. proximo, n. 10.*

Ibi: Addit præterea Summus Pontifex.

Prælati, qui Beneficium contulit, aut ejus successor, nequeunt innovare, nec retractare collationem, aut alteri beneficium idem conferre, nisi provisorius renunciaret, aut tempus ad acceptandum præfinitum præterierit, si terminus assignetur. Menoch. *num. 9. 10.* Sanch. *ubi proximè, Barbosa sup. num. 8.* Garcia *d. part. 4. cap. 3. n. 41.* Gonzal. *sup. gloss. 26. num. 14.* Flamin. *de resignat. Benefic. lib. 10. q. 8. n. 9.* Cald. Pereyra *de potest. eligendi, cap. 6. num. 14.* Guttier. *Canonicar. lib. 2. cap. 11. n. 80.* Lessius *d. lib. 2. cap. 34. num. 51.* Menoch. *de arbitrar. casu 185. num. 47.* Et secunda collatio, nisi prima sit extincta renunciatione, obitu provisi, vel termini lapsu, nulla profus habetur, etsi longè digniori fiat. Guttier. *loco cit.*

Ibi: Quod speciali quadam ratione.

De qua Sanch. Lessius, Menochius & alii ex prælaudatis; nam etsi collatio Beneficii donatio sæpe nuncupetur, D. Fraff. ex aliis *cap. 11. n. 11.* verè qui confert, minimè donat: tum quia jure tenetur ad collationem ratione officii, & quod eo cogente conceditur, non donatur, l. *donari 29. de donat.* tum quòd Episcopus per collationem nihil de bonis propriis detrahit, sed solum assignat, electa persona, cui redditus, & proprietatis Beneficii cedere debeant, titulum, & jus per collationem tribuit juxta canonicas sanctiones, atque ut dispensatorem se gerit, non ut dominum. Ad rem est egregius textus in l. *Unum ex familia 69. §. 1. ff. de legat. 2.* ibi: *Non enim facultas necessaria electionis, propria liberalitatis beneficium est. Quid enim est quod de suo videtur reliquisse, qui quod relinquit omnino reddere debuit?* Unde licet donans ante acceptationem liberè valeat liberalitatis actum revocare, ex quo nullum jus queritur donatario; non tamen sic Prælati Beneficii collationem, qua jus ad illud ex legis dispositione provisorius acquirit. Hucusque præmissa de collatione pariter procedunt in institutione, electione confirmata, & aliis titulis, quibus beneficia Ecclesiastica queruntur, de quibus Vivian. *d. cap. 2. n. 10.* cum seqq. Lessius *d. cap. 34. à n. 11.* & alii, quos refert Garcia *part. 4. cap. 1. n. 1.*

R

Ad